

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCCCXVI. ad annum MCCCCXXIII.

Parisiis, 1644

XVII. De vita & honestate clericorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15653

XVI.

*De foro competenti.*ANNO
CHRISTI
1418.

Dudum felicitatis recordationis Pilgrinus prædecessor noster provide duxerat statuendum, ne prælatus, vel quivis alius clericus, alium prælatum vel clericum, aut etiam laicus quamcumque personam ecclesiasticam coram sæculari iudice trahere vel convenire, aut tractus seu conventus sponte & iudicialiter præsumeret respondere: alioqui tam trahentes quam tracti, ultra pœnas contra tales a iure promulgatas, excommunicationis sententiam incurrerent ipso facto. Verum nonnulli laici salutis suæ immemores, contra pœnas prædictas, personas ecclesiasticas, etiam si pontificali præfulgeant dignitate, ad huiusmodi iudicia * forensia & sæcularia indistincte trahere non verentur. Qui quidem iudices sæculares nec compareant propria in persona sic citati, res & bona sua, atque beneficiorum suorum, decernunt in contumaciam inuadenda, sic, quod ipsi laici exinde, occasione recepta, bona ecclesiastica inuadere & occupare præsumunt in ecclesiasticæ libertatis detrimentum. Nos huiusmodi temeritatis audaciam reprimere cupientes, datam constitutionem prædecessoris nostri auctoritate huius Concilii de fratrum nostrorum consilio innouamus, & extendi volumus ad iudices sæculares antedictos. Adiciunt, quod si quando laicus clericum, seu ecclesiasticam personam, cuiuscumque dignitatis vel conditionis existat, nostræ Saltzburgerensis, Brixinensis, Chiemensis, Seccouiensis & Laudentinensis diocesis, ad iudicium sæculare trahere vel iudicare præsumpserit, tam diu in territorio trahentis & iudicantis cessetur a diuinis, donec de huiusmodi iniuria satisfecerint parti tractæ, & absolutionis beneficium meruerint obtinere.

* ms. Ratisp. sentia pro vetita

XVII.

De vita & honestate clericorum.

Etsi per sacros Canones & nostrorum antecessorum constitutiones indecentia in vita & habitu clericorum strictissime prohibeatur, nostri tamen subiecti temporibus præsentibus hoc minime attendentes, tam in habi-

ANNO
CHRISTI
1420.

tu, quam reliquis ad honestatem in sortem Domini clericorum spectantibus habenas suas dimiserunt. Nos igitur huic inhonestati clericorum occurrere volentes, nostrorum nihilo minus antecessorum constitutionibus in suo robore duraturis, statuimus, vt quicumque clericus in sacris ordinibus constitutus, vel in minoribus, & beneficiatus tantum, portauerit habitum a sacris Canonibus vel a nostris antecessoribus prohibitum, si monitus fuerit, eo ipso amissionem illius habitus incurrat ipso iure, in aliquod opus pium * conuertendum. Et vt hac constitutio nostris temporibus effectu non careat, nostris suffraganeis in virtute sanctæ obedientiæ, & sub interminatione diuini iudicii præcipimus, quod per suas dioceses aliquos discretos & honestos ecclesiasticos viros deputent, qui prædictis clericis, vnica monitione tantum præmissa, præcipiant, vt infra decennium talem habitum deponant, & nullo amplius tempore reassumant. Alioquin ipsum habitum eis publice auferant, etiam violenter, & eum in opus pium conuertant; cum consensu tamen ipsorum diocesanorum, si habitus ipse notabilis fuerit æstimationis. Alioqui præter talem consensum exequantur, quod in exemplum prædictorum nostrorum suffraganeorum intendimus obseruari.

* conuertendi.

Cum plerique fratres ordinum mendicantium, ac religiosi ordinum aliorum intitulati, &c. ad ecclesias cathedrales suæ religionis habitum absque rationabili causa manifeste non deferentes, ad excusationem in peccatis exemptionis allegando priuilegium, de quo minime oporteret, in animæ suæ periculum & plurimorum scandalum allegando, sicque excommunicationis sententia innodantur, qua ligati, damnabiliter exercere ea quæ sunt episcopalis ordinis non verentur. Nos tantæ temeritati prouidere volentes, sacro approbante Concilio, ordinamus, vt sub pœna suspensionis ab ingressu ecclesiæ, nullus suffraganeorum nostræ prouinciæ in sua diocesi ad exercendum ea quæ episcopalis ordinis existant, tales titulares episcopos admittat, nisi habitum suæ religionis manifeste deferant, & sint conuersationis laudabilis & bonæ famæ; omnesque tales, cum excommunicati sint, arctius euitent, & faciant eosdem ab aliis ar-

Etius euitari. Nullusque clericus vel scholaris nostræ pro-
uinciæ sub pœna suspensionis ab ordine quem suscep-
erit ab eodem, quam contrauenientes incurrere volumus
ipso facto, sacros aut minores ordines: nec etiam laici
vtriusque sexus confirmationis sacramentum quoquo mo-
do recipere præsumant. Nec inuitentur tales, nec venien-
tes sponte admittantur ad consecrandum basilicas, altaria,
aut ad benedicendum quascumque res sacras, nisi de ab-
solutione ipsorum constiterit manifeste.

XVIII.

De cohabitatione clericorum & mulierum.

Ad arcendum concubinitus crimen, vt de clero peni-
tus euellatur, summo studio per sacros Canones est pro-
uisum. Quia tamen tempore, quo vniuersalis ecclesia
monstruose diuisa perstitit, modica diligentia adhibita
fuit in exequendo eisdem prouisionibus, crimen præfa-
tum in multis locis etiam prouinciæ nostræ, cum maximo
catholicorum scandalo, totius clericalis ordinis contem-
ptu frequentatur. Cui morbo volentes occurrere, vt de-
bemus, sacro approbante Concilio decernimus, vt dein-
ceps omnes in sacris ordinibus existentes, vel etiam in mi-
noribus beneficiati, vel ad religionem aliquam Deo spon-
te oblati & obligati, qui concubinitus fœditate castita-
tis votum notorie seu publice violarunt, tenendo notorie
concubinas, pœnis infra scriptis ipso facto subiaceant, vt
videlicet si habuerunt beneficia sæcularia vel regularia
officia, aut administrationes, vel dignitates, nisi infra
duos menses prorsus † a se remouerint, ipso iure intelli-
gantur suis beneficiis, officiis, administrationibus & digni-
tatibus ecclesiasticis per hanc constitutionem priuati. Et
possunt ipsa beneficia, officia, administrationes & digni-
tates prædictæ libere per habentes potestatem aliis con-
ferri, impetrari, vel de eisdem aliis modis ecclesiasticis
prouideri. Si vero beneficiati non fuerint, & concubinas
notorie & publice detinuerint, & infra duos menses a se
non separauerint, sint ipso iure inhabiles ad quæcumque
beneficia ecclesiastica assequenda, pœnis aliis a sacris Ca-
nonibus contra tales editis in suo robore duraturis.

† Quæ se-
quuntur, ex
manuscri-
pto Ratif-
bonensi
suppleta
sunt.